

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวม
ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน นางสาวสมถ เจตะภัย

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ อำไพ ชนะกอก ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาดา เหลืองอากาศัง กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคปอดบวม เป็นโรคที่มีอันตรายต่อเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มากเพราะเด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถดูแลตนเองได้ทั้งหมด ดังนั้นภาวะสุขภาพของเด็กวัยนี้จึงขึ้นอยู่กับดูแลของมารดา พฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จึงมีความสำคัญที่สุด

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมารดาในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และทำการเลือกแบบเจาะจงมารดาที่เป็นผู้เลี้ยงดูบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ด้วยตนเองและมีความพร้อมที่จะร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ตามแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.97 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.76 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมด้านการสร้างความต้านทานโรคแก่เด็ก ด้านการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง และด้านการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการป่วยด้วยด้วยโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 84.30 68.82 และ 79.57 ตามลำดับ

ดังนั้น เพื่อให้การป่วยด้วยโรคปอดบวมในเด็กลดลง จึงควรส่งเสริมให้มารดามีพฤติกรรมในการป้องกันการเกิดโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีอย่างครอบคลุม โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก รวมถึงโรคปอดบวม แก่มารดาและสมาชิกในครอบครัวที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลี้ยงดูเด็ก และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรควบคุมติดตามและประเมินผล การนำแนวทางการบริหารมาตรฐานสำหรับโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจ (Standard Case Management of ARI: SCM) มาใช้อย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษานี้คาดว่าจะประโยชน์ในการตัดสินใจเพื่อใช้ในการวางแผนป้องกันและควบคุมโรคปอดบวมในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ได้ต่อไป

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a white elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai lamp (Lampang) with a flame. The elephant's trunk is curled upwards towards the lamp. The entire emblem is set against a light gray background. The text "CHIANG MAI UNIVERSITY 1964" is written in a circular path around the central image. There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Behaviors of Mothers in Pneumonia Prevention in Children
Aged Under 5 Years Old, Mae Tha District, Lampang Province

Author Mrs. Sumon Jetapai

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Ampai Chanakok Chairperson

Assistant Professor Suchada Lueang-a-papong Member

ABSTRACT

Pneumonia is a severe disease in children aged under 5 years because young children cannot care for themselves, thus the health of the children depends on the care of mothers. The behaviors of mothers in pneumonia prevention for children aged under 5 years are very important.

This descriptive study aimed to study behaviors of mothers in pneumonia prevention in children aged under 5 years. The sample was 340 mothers in Mae Tha district, Lampang province. The sample size was obtained using Krejcie and Morgan's formula. The multistage random sampling was used for the sample of mothers who took care of their children themselves. Data were collected by interviewing, the tools had been tested by CVI, which was 0.97. The Cronbach's coefficients was 0.76. Data were analyzing by using descriptive statistics.

The results of the study found that: The behavior of sample in immunization, in avoiding risk factors and in prevention of the complication of Acute Respiratory Infections (ARI) were at the excellent level in 84.30%, 68.82% and 79.57% respectively.

Thus for reducing pneumonia in children, the mothers and the family should be enhanced in pneumonia prevention by giving knowledge about acute respiratory infections in children including pneumonia. Public health officers should supervise and evaluated the use of the regulation of Standard Case Management of ARI; SCM and the expectation of this study was to provide the beneficial decision making for planning in prevention and controlling pneumonia in children under 5 years old.